

VÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL

✉ 3060 PÁSZTÓ, KÖLCSEY F. U. 35.

☎ (06-32) *460-155 FAX: (06-32) 460-918

Szám: 1- 79 / 2012.

A határozat elfogadása
egyszerű szavazattöbbséget
igényel!

Javaslat

**a 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok
ellátásának értékelésére**

Készült: Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2012. májusi ülésére

Előterjesztést előkészítette: Polgármesteri Hivatal gyermekvédelmi ügyintézője
Városi Gyámhivatal munkatársai
Gyermekjóléti Szolgálat Vezetője
Családok Átmeneti Otthonának Vezetője

Előterjesztő: Bartus László Intézményirányítási és Szociális Osztály Vezetője
Szabóné Bózsár Éva Városkörzeti Hatósági Osztály Vezetője
Odlerné Tiszovszki Mária Területi Gondozási Központ Vezetője

Megtárgyalja: Intézményirányítási és Szociális Bizottság

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96.§. /6/ bekezdése alapján a Képviselő-testületnek minden évben értékelni kell a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló, többször módosított 149/1997.(IX.10.) számú Korm. rendelet 10. számú melléklete előírja a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit.

Tájékoztató Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete **97/2011./IV.28/ számú határozat végrehajtásáról**

Pásztó Város Önkormányzata a a 97/2011.(04.28.) számú határozatában az alábbi feladatokat határozta meg:

„1. A gyermekjóléti alapellátás intézményei a jövőben is szervezzenek csoportfoglalkozásokat célzott témákban, célzott problémák mentén. (pl. csoportfoglalkozás „lógós” gyermekekkel, hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása „Tanodai” keretek között)

2. Folytassák a nyári szabadidős táborok szervezését.

3. A gyermekjóléti alapellátás intézményei évente több alkalommal is szervezzenek szakmaközi jelzőrendszeri megbeszéléseket. A találkozók témája az ellátási területen aktuálisan megjelenő problémákra fókuszáljon. Kábítószer témában több szakmaközi esetmegbeszélés szervezése szükséges, hiszen több gondozott gyermeknél is felmerült a kábítószer mint probléma.”

1. Az iskolai hiányzások miatt védelembe vett gyermekek számára – a hatósági intézkedés keretein belül előírt együttműködést megvalósítva – az iskolai szorgalmi időszakban rendszeresen tartott a kirendelt családgondozó csoportos és egyéni foglalkozásokat. Az életpályával kapcsolatos tanácsadás célja – melyen esetenként a szülők is részt vettek – az iskola kerülés okának egyénenkénti feltárása, gyermek reális jövőképeinek kialakítása volt. A kirendelt eseti gondnokok a családsegítés keretében, egyénileg foglalkoztak azokkal a szülőkkel, akik a megvont iskolai támogatást természetbeni juttatásként kapták meg. Az ő

esetükben az egyéni segítő beszélgetések során a családgondozó a szülők oktatási intézménnyel szembeni elutasító szemléletének megváltoztatására, a következetességre és rendszerességre épülő nevelési attitűdök megerősítésére törekedett.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói által szervezett csoportos és egyéni foglalkozások száma 2011-ben:

Témakör	Foglalkozások száma		Érintett gyermekek száma
	Csoportos	Egyéni	
Életpályára vonatkozó tanácsadások	9	32	15
Neveléssel, életvitellel kapcsolatos tanácsadások	3	24	48

A neveléssel, életvitellel kapcsolatos tanácsadásokon azok az alapellátásba bevont gyermekek és szüleik vettek részt, akik serdülő korú gyermekeikkel kapcsolatos nevelési problémáik miatt léptek kapcsolatba a szolgálattal. Az életvitellel kapcsolatos egyéni és csoportos tanácsadás keretein belül hívtuk fel a szülők és a gyermekek figyelmét a korosztályt jellemzően veszélyeztető tényezőkre (többek közt a drogra is), és azokra adható adekvált válaszokra.

2011-ben a szolgálatok felé gyaníthatóan drogfogyasztó gyermekről jelzés nem érkezett.

A drogfogyasztás büntetőjogi kategória. Annak felderítése, üldözése rendőrhatalósági feladat. A Pásztón élő gyermekkorúak esetleges drogfogyasztásáról egyetlen – törvényben kötelezett jelzőrendszeri tagtól sem érkezett ez idáig írásbeli jelzés. A Gyermekjóléti Szolgálat, mint szociális szolgáltató, csak az érintettek (szülő, vagy gyermek) kérésére, vagy az érintettek hatósági együttműködésének kötelezettsége esetén, hivatalos megkeresést követően nyújthat ezekben ügyekben szolgáltatást.

2. A Gyermekjóléti Szolgálat segítséget nyújtott a Művelődési Központ által szervezett „Cigánytábor” lebonyolításában. A korábbi évekhez hasonló, önálló szervezésű programok megtartására pályázati és anyagi források hiánya miatt 2011-ben nem került sor.

3. A gyermekjóléti alapellátás intézményeinek bevonásával – Gyermekek Átmeneti Otthona, település oktatási intézményei – a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 2011-ben több szakmaközi megbeszélést tartott.

2011 március 28.-án a törvényben előírt gyermekvédelmi tanácskozáson a jelzőrendszeri tagok bevonásával tekintettük át a település gyermekvédelmi helyzetét. Szeptember 09-én – az iskolai szorgalmi időszak kezdetén – az oktatási intézményekkel egyeztettük az

iskolavezetés és a Gyermekjóléti Szolgálat felé benyújtott magántanulói kérelmeket, és az ezzel kapcsolatos tennivalókat. (A közös meggyőző munka eredményeként 2011-ben általános iskolás korú magántanuló nem volt a településen.) December 12.-én az iskolai és az óvodai gyermek és ifjúságvédelemmel megbízott pedagógusokkal áttekintettük az év során tett az iskolai mulasztókkal kapcsolatos intézkedéseket.

A szorgalmi időszak alatt az oktatási intézmény, vagy a szolgálat kezdeményezésére 4 közös családlátogatáson vettek részt a szolgálatok családgondozói.

Az egy-egy gyermek ügyében tett esetmegbeszélések előkészítése, megtartása, amin részt vesz a szülő, az oktatási intézmény pedagógusa, és az érintett gyermek – a napi munka részét jelenti. Ezekre az aktuális ügy és esetszám függvényében, havi több alkalommal is sor került.

A védelembe vételi eljárás részét képező tárgyalásokon, a folyamatban levők felülvizsgálatán 14 esetben vettek részt a kirendelt családgondozók.

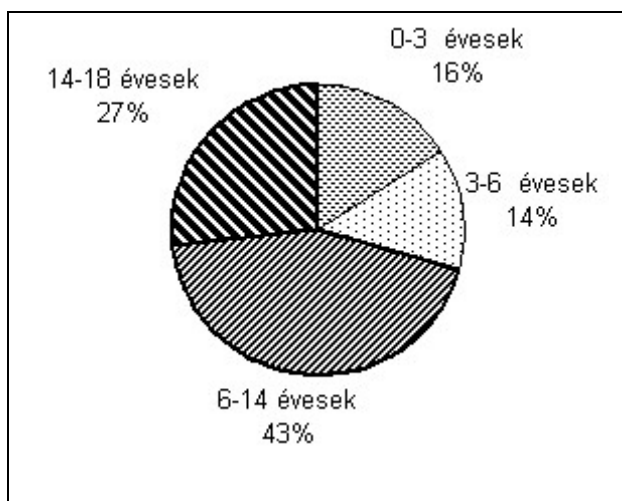
I. Beszámoló a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatok 2011. évi szakmai tevékenységéről

1. Pásztó város gyermekkorú lakosságának korcsoportos megoszlása

0-3 évesek száma	3-6 évesek száma	6-14 évesek száma	14-18 évesek száma	Összesen
257	224	713	436	1630 fő

A város közigazgatási területén 1630 gyermek él. Az itt mellékelt, korcsoportos megoszlást mutató diagramban a megjelenített korcsoportok megoszlása egyenlőtlen.

A 6 év alatti korosztály csekély (30%) aránya az össznépesség további fogyását vetíti elő.

A korosztályokat jellemző esetleges gyermekvédelmi problémák, veszélyeztető okok skálája a gyermekek életkorának növekedésével a szülő elhanyagolástól, a gyermek önmagát veszélyeztető magatartásáig terjed.

Életkor -sajátosságok		Jellemző veszélyeztető ok lehet
0- 3 éves kor	Alapvető, későbbiekben meghatározó személyiségjegyek kialakulása 3 éves korig!	Elhanyagolás, érzelmi, fizikai bántalmazás Az ekkor elszenvedett ártalmak élethosszig tartó következményekkel járnak! Szülők válása
3- 6 éves kor	Teljes fizikai, érzelmi függés	
6-14 éves kor	Külső – szülőkön kívüli - kapcsolatok kialakulása; „Bandázás” Nemiség és az ezzel kapcsolatos (szülőktől tanult) minták rögzülése;	Iskolai beilleszkedési zavarok. Kortársakkal kapcsolatos konfliktusok. Felnőttektől elszenvedett ártalmak (Pl.: bántalmazó szülő = bántalmazó gyermek)
14-18 éves kor	Szülőktől való érzelmi leválás. (A leválás ellenére fizikai/anyagi függőség fennmarad.) Kortárs csoport meghatározó befolyása; Normahatárok kipróbálása; Nemi relevancia;	Szülő – gyermek konfliktus; Iskolakerülés; Rossz társaságtól való befolyásoltság; Alkohol és drog problémák – Függőség! Önveszélyesség! Korai gyermekvállalás – hátrányos helyzet továbbadása;

2. Gyermekjóléti Szolgálat működésének törvényi- és társadalmi hátterének változásai

A gyermekjóléti szolgáltatás fogalmi meghatározása szerint olyan gyermek érdekeit védő személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségét, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az 1997-es Gyermekvédelmi törvény és a végrehajtását szabályzó rendeletek kezdetben a gyermeket veszélyeztető problémák fő forrását a szülők magatartásában, a szülői gondoskodás hiányában látták.

Időközben az évről évre mélyülő gazdasági válságok morálisan is aláásták a családokat. A tizenéves korosztály érzelmi leválása a szülőtől a családokon belül egyre több és szélsőségesebb konfliktusokkal jár. Sokat mondó, hogy a törvényi meghatározásába 2009-től belekerült az a kitétel, hogy a gyermek veszélyeztettségét már maga a gyermek is okozhatja. E módosításon túl más nem történt. Az az ígéret, mely szerint a gyermekjóléti szolgálatok felett álló szakhatósági rendszer majd bővül, és olyan speciális gyermekotthonokat működtet majd, ahol a deviáns magatartási mintákat közvetítő családok gyermekei elhelyezést nyerhetnek

ígéret maradt. Sőt – szakmai megbeszélések során kialakult vélemény szerint – a még létező rendszer a zsúfoltság, a forráshiányok miatt egyre inkább ellhetetlenül. Az oktatási intézményekben dolgozó, ifjúság védelemmel foglalkozó pedagógusok feladatra fordítható óraszámát tovább csökkent, miközben az iskolába járó gyermekek közül egyre több a speciális nevelési igényű, magatartási zavarokkal küzdő gyermek.

A szülők egy alulfizetett, munkanélküliséggel terhelt környezetben próbálnak boldogulni. Családon belüli problémáik, gyermekükkel való konfliktusaik megoldását pedig sokszor csak az anyagi javak megteremtésében látják. Ez az ellentmondás pedig további válságot hoz: a szülők mai nemzedéke már nem tanult és nem is tud már átadni olyan normákat, és követhető mintákat, módszereket a gyermekeinek, ami az ellentét feloldásához, e mostani „nehéz idők” morális túléléséhez vezetne.

A korcsoportok és az azokat jellemző veszélyeztető okok aránya fedi a Pásztói Gyermejjóléti Szolgálat látóterébe került gyermekek életkorát és az őket jellemző veszélyeztető okokat. A szolgálat által gondozott gyermekek zöme 14-18 év közötti. Problémáik életkorukat és társadalmi környezetüket jellemzik.

3. Beszámoló a gyermekjóléti szolgálat 2011. évi működéséről.

A szolgálat 2011-ben 71 család 114 gyermekével állt kapcsolatban.

Ebből a szolgálat 49 főt (40 család) alapellátáson belül, 22 gyermeket (11 család) a hatósági védelembevétel keretein belül, mint együttműködésre kötelezettet gondozott.

2011-ben két gyermek került szakellátásba, a családi háttér hiánya és az önvészélyeztető magatartás miatt.

	0-4 év	6-10 év	14-18 év között	Összes
Alapellátott:	3	8	38	49
Védelembe vett:	5	9	8	22

A 22 fő védelembe vett gyermekek közül 15 gyermek védelembe vételének az oka az 50 órát elérő igazolatlan iskolai mulasztás.

A nagy esetszámot az okozza, hogy a 2011 februárjától érvénybe lépett törvényi szabályozás szerint az 50 órát elérő igazolatlanul mulasztott tanulót az önkormányzat jegyzője hatósági védelem alá kell hogy helyezze. Ezzel egy időben rendelkeznie kell (a családi pótlék helyett utalt) az iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről is.

Azok a családok, akiknek a gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, a támogatást - eseti gondnok által - természetben kapják meg. Az ilyen kedvezménnyel nem

rendelkező gyermekek esetében a támogatás gyűjtőszámlára kerül, és azt a gyermek rendszeres iskolába járása esetén a szülőnek később kifizetik. Az iskolai mulasztás miatt védelem alá vett gyermekek helyzetét a jegyző három havonta vizsgálja felül.

A jelzőrendszerrel kapott jelzések leggyakoribb oka az iskolai mulasztás. Ez 48 gyermeket érintett 2011-ben. (A szolgálat felé, az iskolai mulasztások miatt küldött iskolai jelzések száma és gyakorisága rendeletben előírt.)

Az iskolai hiányzások zömének oka: a szülő nem megfelelő mértékben tartotta a kapcsolatot az iskolával. Sok esetben nem is tudott arról hogy gyermeke iskola mellé jár – ez a jellemzően 14-18 év közötti, szak-, vagy szakmunkás képző iskolába járó korosztályt érintette. Az iskolai mulasztások miatt védelembe vett 15 gyermeknél 4 esetben jelentkezett halmozódás; azaz olyan más probléma is, (családtagok életvitele, higiéniai problémák, elhanyagolás) ami miatt már önmagában is indokolt volt a hatósági intézkedés.

Az iskoláztatási támogatás bevezetése óta csökkent az „alkalmi” - kortárs csoport által generált, egy-egy órát mulasztó - gyermekek száma. (2010-ben 65 ilyen eset volt.)

A védelembe vett 15 iskolakerülőkből 12 rendszeres gyv.-i támogatásban részesült. Az ő esetükben a szülők természetbeni formában ugyan, de maradéktalanul hozzájutottak a támogatáshoz.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet legutóbbi módosítása szerint a 16 évet betöltött, igazolatlanul hiányzó tanulók esetében az iskoláztatási támogatás szüneteltetésre kerül sor. Ez azt jelenti, hogy a családotól - tekintet nélkül a gyermekvédelmi kedvezményre, a család anyagi helyzetére – ezt a támogatást 2012 februárjától teljesen elvonják.

Sokan gondolják úgy, hogy e törvényi módosítások után, a valóban csökkenő iskolakerülésre, a Köznevelési Törvény új módosítása, a tankötelezettség 16 évre történő leszállítása hoz majd végleges megoldást. Igazuk van, mert iskolakerülő 16 év feletti gyermek valóban nem lesz! De lesz majd helyette jó néhány, jobb híján az utcán lődörgő, szükből a bűnözés útjára lépő gyermekkorú fiatal, akiket – mivel munkát gyermekkorúként nem vállalhatnak – majd a szülőknek kellene eltartaniuk.

A Gyermekjóléti Szolgálat által észlelt / kezelt leggyakoribb problémák:

Kezelt problémák típusa:	Érintettség (1 gyermek több körben is)
Gy.int. való beilleszkedési p. (iskolakerülés)	48 eset. (15 fő iskolát kerül)
Gyermeknevelési problémák	31
Anyagi, megélhetési – lakhatási p.	30
Szülők v. család életvitele	26

Szülői elhanyagolás	18
Családi konfliktus (sz-sz és/vagy gy-sz között)	15
Szenvedélybetegség	10

A Pásztói Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett jelzőrendszer 2011-ben 401 alkalommal küldött írásbeli jelzést a szolgálat felé. A jelzőrendszer tagjai közül a leggyakoribb jelzők a közoktatási intézmények, és az önkormányzat.

Jelzések száma:

Jelzőrendszer tagja	Jelzések száma – halmazott adat
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	295
Közoktatási intézmény	77
Védőnő	11
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	8
Állampolgár által kezdeményezett jelzés	8
Rendőrség	2
Összesen	401

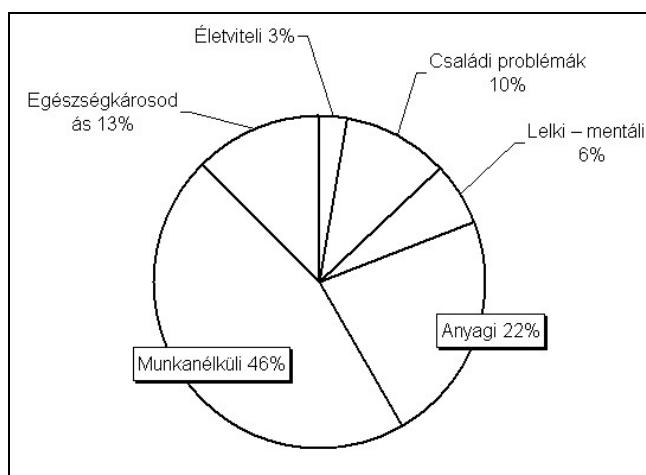
4. Beszámoló a Családsegítő Szolgálat 2011-es tevékenységéről

A Családsegítő Szolgálat kliensköre két csoportra osztható: önkéntes és kötelezett igénybevevőkre.

21 család (56 fő) önként vette igénybe szolgáltatásainkat. E csoportot a munkanélküliség 46%-os, és az ebből fakadó anyagi problémák 22%-os aránya jellemzi.

Az itt közölt adatok azokat problémákat jelenítik meg, ami miatt a kliens közvetlenül a szolgálathoz fordult, és ami miatt segítséget kért. (Elsődleges probléma)

Az életvitellel kapcsolatos, családi, és lelki-mentális gondok olyan „belső magánügyek”, ami már nehezebben vállalható, ezért itt is alulreprezentáltak. A családi problémák ok- okozati összefüggéseken belül halmozódnak és hatnak a család teljes viszonyrendszerére.

Az itt megjelenített probléma-arányok - mint a család diszfunkciós okai - nagy valószínűséggel jellemzik a szolgálat látókörén kívül eső családokat is.

A rendszeres szociális segély folyósításának feltételként a családsegítő szolgálattal 116 fő az együttműködésre kötelezett. Ők alkotják a Családsegítő Szolgálattal kapcsolatban állók második klienskörét. Ez a csoport az 55 év feletti munkanélküliekből áll. A részükre adott anyagi támogatás mértéke családtagok, eltartottak számától függ. Ez az összeg 2011-ben – mivel jellemzően egyedülállóak - átlagosan havi 25 ezer forint körül mozgott. Több szakmával és nagy munkatapasztalattal bíró hányaduknak az alkalmazó munkahely megtalálása nagyon nehéz. A csoporton belüli nagyobb hányad helyzete a rossz egészségi, és mentális állapot miatt még kilátástalanabb. Az ő esetükben a velük végzett szociális munka az állapotuk javításra, és szinten tartásra fókuszál.

Családsegítésben részesülők létszámadatai:

Nem, életkor	6 éves és fiatalabb	7 – 13	14 – 17	18 – 34	35 – 49	50 – 61	62 éves és idősebb	Összesen
	éves							
Férfi	6	8	2	11	15	37	1	80
Nő	3	4	9	17	23	33	3	92
Összesen	9	12	11	28	38	70	4	172 fő

A családsegítő szolgáltatást igénybe vevő családok összetétele:

Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 18 év alatti gyermek(ek)kel	61 fő
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	39
Egy szülő 18 év alatti gyermek(ek)kel	19
Egyedül élő	53

A szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitása:

Aktív kereső	29 fő
Álláskereső	67
Inaktív	42
- ebből nyugdíjas	15
Eltartott	34
- ebből gyermek, és fiatalkorú	32

A szolgáltatást igénybe vevők száma a legmagasabb (befejezett) iskolai végzettség szerint:

Tanköteles kornál fiatalabb	9 fő
Ált.isk. nyolc osztálynál kevesebb	36
Ált. isk. nyolc osztálya	51
Ált. isk. tíz osztálya	3
Befejezett szakmunkásképző, szakiskola	53
Befejezett szakközép	14
Befejezett gimnázium	5
Felsőfokú iskola	1

Egyéb szolgáltató tevékenységek

A lakosságtól egész évben átvesszük az adománynak szánt ruhaneműt, és azt a rászorultaknak adjuk tovább. 2011-ben 21 olyan család volt, akiket rendszeresen láttunk el felnőtt és gyermekruházattal. Az alkalmi, önként betérők száma ettől jóval magasabb; becslések szerint a jelzett évben mintegy 4-6 mázsa mosott, és válogatott ruhanemű talált a szolgálatnál gazdára.

A Karitás Pásztói Csoportjával évek óta együttműködünk. A 2011-es évben 2 alkalommal osztottunk az önkéntes segítőkkel élelmiszercsomagot; alkalmanként 150 család részére.

A téli időszakban 16 fő veszélyeztetett személy elhelyezésében működtünk közre. Ebből három családot (10 fő) a Pásztói Családok Átmeneti Otthonába irányítottunk. A rendkívüli hideg miatt 6 egyedülálló, hajléktalan életmódot folytató személy elhelyezését kezdeményeztük. Ebből 2 fő az idősök klubja épületében, 1 fő az idősök otthonában, 2 fő további személy a helyi kórházban és 1 fő a Mizserfai Idősök Otthonában vészelte át a rendkívüli hideget.

II. Beszámoló a Családok Átmeneti Otthona 2011. évi működéséről

Az intézmény 2011. június 30-ig gyermekek átmeneti otthonaként működött, 2011. július 1-től családok átmeneti otthonává alakult át. A családok átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely a gyermekjóléti alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve a várandós anya számára alaptevékenységként biztosítja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 51. §-ának (3) bekezdése szerinti átmeneti gondozást.

Engedélyezett férőhelyek száma: 20 fő. Az intézmény ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik 2014. év június 30. napjáig.

Az intézmény fenntartója: Pásztó Kistérség Többcélú Társulása

3060 Pásztó, Kölcsey út 35.

Az intézmény működtetője: Területi Gondozási Központ

3060 Pásztó, Sport út 4-6.

A családok átmeneti otthona feladatait a TKG keretein belül, önálló szervezeti egységként, szakmai vezető irányításával végzi.

A családok átmeneti otthonában nyújtott segítség célja, hogy az ideiglenesen lakhatási gondokkal küzdő családok számára lehetőséget biztosítson a család egységének megtartására, és a szociális munka eszközeivel támogassa a családot önálló életvitelük megtartásában vagy annak visszaállításában. A szakmai program részletesen fogalmazza meg az átmeneti otthon szakmai tevékenységi körét.

A családok átmeneti otthona az otthonba történő befogadásról haladéktalanul értesíti a gyermek és a szülő lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot; ha a szülő kiskorú, törvényes képviselőjét, valamint gyermeke törvényes képviselőjét is.

Az egyes családok elhelyezésére külön lakószobát kell biztosítani. A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gyermekük születéséig közös lakószobában is elhelyezhetők. A családok átmeneti otthonában biztosítani kell az éjszakai és nappali tartózkodásra, a személyi tisztálkodásra, az étkezésre, közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket.

A szülő munkavégzése vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén a családok átmeneti otthona segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásához, gondozásához, illetve segíti a szülőt a gyermekének megfelelő napközbeni ellátáshoz való hozzájutásban.

A családok átmeneti otthona ezek mellett pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget nyújt, különösen a fiatal szülő, a családi krízis következtében, illetve bántalmazás, fenyegetés miatt védelmet kereső szülő és gyermek, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

A családok átmeneti otthona olyan intézmény, amely krízishelyzetben a család elhelyezésével megelőzi a gyermek családból való kiemelését. A családok átmeneti otthonában nyújtott segítség célja, hogy az ideiglenesen lakhatási gondokkal küzdő családok számára lehetőséget biztosítson a család egységének megtartására, és a szociális munka eszközeivel támogassa a családot önálló életvitelük megtartásában vagy annak visszaállításában. E cél érdekében a gondozását, nevelését, ellátását végző személyek kötelesek egymással, valamint mindazon intézményekkel együttműködni, amelyek a gondozott gyermekkel foglalkoznak.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

- Átmeneti jelleggel lakhatási krízishelyzetbe került családok
- Bántalmazott anyák és gyermekeik
- Volt állami gondozott gyermekes családok

- Terhesség miatt válsághelyzetbe került várandós anyák
- Fiatalkorú (16-18 éves) anyák
- Elemi csapás miatt otthontalanná vált családok
- Válás után otthontalanná vált szülő gyermekekkel

A családok átmeneti otthona a gyermekek átmeneti gondozásának egyik formája. A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a sajátos szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani. A családok átmeneti otthonában folyó segítő munka lényege, hogy a szülő meg tudja tartani öngondoskodó képességét (ehhez a munkahely megtartása, illetve megszerzése elengedhetetlen).

A rászoruló családok kérelem útján kerülhetnek be az otthonba, a kérelmet egy beutaló team hagyja jóvá. A team tagjai a TGK igazgatója, a családgondozó, az otthon családgondozója, a pszichológus, valamint az otthon szakmai vezetője.

A családok átmeneti otthonába való bekerülést jellemzően egy bizonytalan élethelyzet előzi meg. A beköltöző családnak időre van szüksége a megnyugváshoz.

Egyszülős családnál nagy hangsúlyt kell fektetni a másik szülővel való kapcsolattartásra. Az otthon látogatási szabálya elősegíti a gyermek rokoni, baráti kapcsolattartását. A közös ünnepekkor a gyermeknek lehetősége van látogatókat hívni, együtt ünnepelni.

A cél a szülőt képessé tenni az öngondoskodóvá válásra. Annak érdekében, hogy az átmeneti gondozás minél rövidebb ideig tartson, fontos meghatározni az érintettek tevékenységi körét, amit időkeretben helyeznek el.

A családgondozó a szülőnek a neveléssel kapcsolatban felmerülő nehézségeket okozó hiányosságaival a rendszeres megbeszélések alkalmával foglalkozik, megbeszéli a megoldási alternatívákat a gyermek érdekében, hogy egészséges személyiségfejlődése biztosítva legyen. A kitűzött célok egyike mindenképpen az átmeneti gondozásból való kilépés lehetséges útjainak végiggondolása, a lehetőségek megtalálása, a legoptimálisabb kiválasztása, s a kiválasztott út megvalósítása.

A gyermekjóléti szolgálat biztosítja a család számára azokat a szolgáltatásokat, melyek a gondozási tervben rögzítésre kerültek, és a gondozás hatékonysága érdekében szükséges annak igénybe vétele, (lakáskeresés, támogatásokhoz való hozzájutás, mentális, pszichés ellátás, egészségügyi ellátás, nyári tábor, stb.)

A megállapodás tartalmazza a bekerülő család tagjainak adatait, a bekerülés okát, az időkeretet, a szülő által fizetendő személyi térítési díj havi összegét.

Hosszú viták és egyeztetések után 2009-ben a szakma javaslatára változott az 1997. évi XXXI. Törvény 45. § (1) bekezdésében a családoknak nyújtott ellátások területe a családok átmeneti otthonában. A gyermekek számára nyújtott teljes körű ellátást felváltotta a szükség szerinti ellátás fogalma. Ez a változás könnyítette a családok átmeneti otthonainak működését, mert hangsúlyt fektetett a családi erőforrás felhasználására, és csak ott nyújt segítséget, ahol az elakadás ténye felmerül.

A várandós kismamákat szükség szerinti teljes körű ellátás illeti meg gyermekük megszületéséig. Fel kell mérni a család saját erőforrását, és ahhoz mérten nyújtani az ellátást gyermeknek, felnőttnek egyaránt, törekedve a család minél gyorsabb öngondoskodóvá válására.

A családok átmeneti otthonában lakó óvodás és kisiskolás korú gyermekek szülei optimális esetben munkával rendelkeznek, teljes család esetében legalább az egyik felnőtt. Az óvodás és kisiskolás gyermekek esetében az ellátás része a felügyeletük megoldása szülei akadályoztatása esetében, pl. kórház, vidéki ügyintézés.

A gyermek szükségleteit figyelembe véve a családok átmeneti otthona tanulási és játéklehetőséget nyújt biztonságos környezetben. A családok átmeneti otthonában a szolgáltatás részét képezik a szabadidő hasznos eltöltését nyújtó programok, kulturális rendezvények. A családok átmeneti otthona elsősorban a tárgyi feltételeket és a gyermekeknek a napközbeni ellátásokhoz, a szükséges szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a megfelelő szakemberhez való jutást biztosítja.

Az iskoláskorú gyermekek esetében az ellátás részei a tanulás során felmerülő iskolai költségek, valamint az utazás és a kapcsolattartás költségei.

Az intézményben a házirend szabályait betartva kell élni, amely az együttélés alapvető szabályait tartalmazza. A szokásosnál is több figyelmet igényel az a család, ahol nagykaszasz gyermek (is) van. Bár a házirend egyértelműen szabályozza az intézményben elvárt viselkedési kereteket, a megállapodás pedig rögzíti az ellátást, a kamaszok, fiatalok általában nem tudják összeegyeztetni igényeiket a lehetőségeikkel. Fontos az életkoruknak megfelelő

tanulási, képzési lehetőségek felkutatása, életkoruknak megfelelő szabadidős tevékenységek ajánlása, lehetőség szerinti finanszírozása az észszerűség határain belül.

A tárgyi feltételek a felnőttet is megilletik. Minden családot megillet a külön lakószoba (fürdő, wc, közös konyha, mosókonyha-használattal). A szobákban minden családnak külön hűtőszekrényt biztosít az intézmény. A zárható konyhabútor a konfliktusok elkerülését biztosítja. A családgondozó feladata, hogy kiegészítse a felnőtt ellátását, meghagyva öngondoskodását, felelősségét saját maga és felnőtt társa ellátásában. Ha a család nem rendelkezik saját ágyneművel, ruhaneművel, textíliával, edénnyel, ezeket a családok átmeneti otthona biztosítja számukra, amelyet leltárban vesznek át, kiköltözéskor az intézményi tárgyi eszközöket leltár szerint, lehetőleg hiánytalanul átadják. A szülők feladata a gyermekekről való megfelelő fizikai, mentális gondoskodás, amelyben az intézmény és a szolgáltatók segítséget adnak.

A panaszjog érvényesítésének módjai, érdekvédelem

A közösségi élet zökkenőmentes biztosítása érdekében az intézmény szakmai vezetője havonta, illetve egyéni kezdeményezésre bármikor lakógyűlést hív össze, ami az ellátottak között felmerülő konfliktusok, problémák, ezen kívül a ház életével, működésével kapcsolatos ötletek, javaslatok megvitatásának fóruma. A fórumon minden család köteles legalább egy fővel részt venni.

Az ellátottak az intézménnyel szemben felmerülő panaszaikkal, problémáikkal az intézmény szakmai vezetőjéhez vagy a Területi Gondozási Központ vezetőjéhez fordulhatnak. Amennyiben az intézmény vezetője vagy a Területi Gondozási Központ vezetője a panasz kivizsgálásának eredményéről 15 napon belül nem küld értesítést, vagy a panaszt tevő a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához (Pásztói Kistérség Többcélú Társulásának Tanácsa) vagy a gyermekjogi képviselőhöz (Popovics Edit), illetve az ellátottjogi képviselőhöz (Huber Katalin) fordulhat.

A Gyvt. gyermekek jogairól szóló hatályos rendelkezései, valamint a gyermekjogi és az ellátottjogi képviselő elérhetősége az intézmény információs tábláján megtekinthető.

A kiköltözést követően a hátrahagyott személyes tárgyakat nyolc napig őrizzük meg, majd ezt követően megsemmisítésre kerülnek. A személyes iratokat a területileg illetékes jegyzőnek továbbítjuk.

A kigondozás legideálisabb esetben a saját lakókörnyezetbe való visszatérés. A reintegráció csak a család és a szolgáltatók (gyermekjóléti szolgálat, családok átmeneti otthona) szoros együttműködésével valósulhat meg sikeresen.

Tapasztalataim alapján az otthonban tartózkodó családok igen kevés jövedelemmel rendelkeznek, életvezetési problémákkal küszködnek. A szülők és a gyermekeik a kilátástalan helyzetükből adódóan mentálisan sérültek. A beköltözéskor részletesen megbeszéltük a házirendet, az együttélés alapvető szabályait, ennek ellenére adódtak problémák, konfliktusok, amelyeket sikerült tisztáznunk. Jelen pillanatban harmónia van az intézményünkben, amely alkalmazkodást, odafigyelést, toleranciát igényel a családok tagjaitól. A dolgozók szakmai tudása, következetessége, hozzáállása ehhez a nehéz munkához nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az intézményben minél kevesebb konfliktus forduljon elő. A családok többségénél azt tapasztaltuk, hogy a fizikális ellátáson (étkeztetés, tisztántartás, fürdetés stb.) kívül nem sokat törődtek gyermekeikkel. A szabadidő hasznos eltöltésére nagy gondot fordítunk, ösztönözzük a szülőket a gyermekeikkel való együttjátszásra, közös programokon való részvételre. Ebben nagy segítségünkre van a pszichológus. A hivatalos ügyeik intézésében a jogász sokat segít.

Megemlékezünk a lakók születés- és névnapjáról, az ünnepeket is megtartjuk, ami segíti a családon belüli közösség erősítését, és emellett a lakók közösséggé válását is az otthonban. Odafigyelnek egymásra, segítenek, ha szükség van rá. Bízunk benne, hogy ha kikerülnek az intézményből, ezeket a szokásokat, erkölcsi normát otthon önállóan is követik.

Személyi feltételek GYÁO 2011. 01. 01. - 2011. 06. 30.

Szakmai munkakörben foglalkoztatottak száma: 6 fő

BEOSZTÁS

szakmai vezető– nevelő

nevelő 2 fő

gyermekvédelmi asszisztens 1 fő

gyermekvédelmi ügyintéző 1 fő

gyermekfelügyelő 1 fő

pszichológiai tanácsadó heti 5 órában

VÉGZETTSÉG

1 fő teológus, hittanár

1 fő óvodapedagógus

1 fő általános iskolai tanár

gyermek- és ifjúságvédelmi asszisztens

szociális asszisztens, csecsemő - és gyermekgondozó

dajka

pszichológus

Ellátottak száma nem és korcsoport szerint GYÁO 2011. 01. 01. - 2011. 06. 30.

Fiú	6-13 év	3 fő
	14-17 év	<u>6 fő</u>
<i>Fiú összesen</i>		<i>9 fő</i>
Lány	4 - 5 év	1 fő
	6-13 év	<u>2 fő</u>
<i>Lány összesen</i>		<i>3 fő</i>
Összes ellátott gyermek		12 fő

A 12 fő gyermekből 7 fő hazakerült a szüleihez, 2 fő gyermekvédelmi szakellátásba került. 3 fő a 2011. július 1-jén átalakult családok átmeneti otthonában maradt.

Személyi feltételek CSÁO 2011. 07. 01.-2011. 12. 31.**Szakmai munkakörben foglalkoztatottak száma: 6 fő****BEOSZTÁS**

új szakmai vezető
2011. augusztus 1-től

családgondozó 2 fő

szakgondozó, gondozó 3 fő

Pszichológiai tanácsadó heti 5 órában

Jogász heti 5 órában

VÉGZETTSÉG

1 fő szociális munkás

1 fő óvodapedagógus

1 fő szociális munkás

1 fő gyermek-és ifjúságvédelmi asszisztens

1 fő csecsemő-és gyermekgondozó

1 fő szociális asszisztens, csecsemő- és
gyermekgondozó

pszichológus

jogász

Ellátottak száma nem és korcsoport szerint CSÁO 2011.07.01-2011.12.31.

Fiú	0-3 év	1 fő
	4-5 év	1 fő
	6-13 év	4 fő
	14-17 év	2 fő
<i>Fiú összesen</i>		8 fő
Lány	0-3 év	3 fő
	4-5 év	1 fő
	6-3 év	2 fő
<i>Lány összesen</i>		6 fő
Összes ellátott gyermek		14 fő

2011. december 31-én az intézményben tartózkodott 5 felnőtt és 10 gyermek.

III. A gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

1. A Nógrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2011. szeptember 21-én helyszíni szemlét tartott a Gyermekjóléti Szolgálatnál. A helyszíni szemle során feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében az N-GYA/1246-17/2011. ügyiratszámú Végzésében az alábbiakat írta elő:

a) A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 30. § (3) bekezdésének megfelelően biztosítsa a gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként történő működtetését.

b) Biztosítsa valamennyi családgondozó esetén a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. számú mellékletében előírt gondozotti irányszámot, mely 1 fő (főállásban, heti 40 órában) gyermekjóléti szolgálatnál alkalmazott családgondozó esetén legfeljebb „a gondozási-nevelési terv szerint, adott időszakban egyidejűleg családgondozásban részesülő 45 gyermek vagy 25 család”

A hiányosságok megszüntetése érdekében megtett intézkedések:

a) 2011. november 1-től a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 30. § (3) bekezdésének megfelelően biztosítjuk a gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként történő működtetését.

A fenti rendelet értelmében, önálló szakmai egységet legalább három főállásban foglalkoztatott szakember alkot, akik közül egy elláthatja a szakmai egység vezetését is.

A pásztói gyermekjóléti szolgálatnál összesen 2 fő főállású és 4 fő részmunkaidős (családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást is végző) családgondozót foglalkoztatunk. A családgondozók száma összesen 4 fő.

A szakmai vezetői feladatokat napi 4 órában Kiss Sándor szakvizsgázott vezető családgondozó látja el.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. számú melléklete értelmében főállású szakmai egységvezetőt a szolgálathoz tartozó 5000 gyermek esetén kell foglalkoztatni.

A pásztói gyermekjóléti szolgálathoz tartozó gyermekek száma 3324 fő.

b) 2011. november 10-én a Bányaterenye Kistérségi Szociális Központ Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat rendkívüli szakmai ellenőrzést tartott a Pásztó Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában, a Területi Gondozási Központ által működtetett Gyermekjóléti Szolgálatnál.

A módszertani intézmény a szakértői szakvéleményében a gondozotti esetszámok vonatkozásában az alábbi megállapítást tette:

„ A helyszíni ellenőrzés időpontjára a gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője már az esetszámok- felülvizsgálatát előkészítette, tisztázódott, hogy értelmezési problémák (mi számít esetnek, mi nem, ill. a 10 óra igazolatlan hiányzásról érkezett jelzésekre megtett intézkedést minden esetben automatikusan gondozási esetnek tekintették) okozták a túl magas esetszámokat.”

A gondozotti esetszám az ellenőrzés óta tovább csökkent és egyetlen családgondozó esetében sem haladja meg a jogszabályban meghatározott gondozotti esetszámot.

2. A Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága 2011.06.21-től 2011.10.21-ig ellenőrzést tartott a Területi Gondozási Központban. Az ellenőrzés keretében a Gyermek Átmeneti Otthonában igényelt állami normatív támogatás felhasználásának jogszerűségét is vizsgálták. A helyszíni felülvizsgálat a gondozási napok számítása során nem vette

figyelembe az intézményben elhelyezett 2 fő szülő ellátási napjait, és megkérdőjelezték a 2 fő szülőre megigényelt állami támogatás jogszerűségét.

A Gyvt. 45.§.(3) bekezdése értelmében a 14. életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A szülők elhelyezésének lehetőségét a z intézmény működési engedélye is tartalmazta. Mindezek miatt a Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága döntését megfellebbeztük és állásfoglalást kértünk a Nemzeti Erőforrás Minisztériumtól.

Dr. Andrászi-Tóth Veronika főosztályvezető 2011. november 21-én kelt levelében az alábbiakat írta:

„A gyermekek átmeneti otthonában végzett szakmai tevékenységhez kapcsolódó szabályokról, valamint a finanszírozás feltételeiről három jogszabály együttes értelmezésével kaphatunk képet.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény(továbbiakban: Gyvt.)45.§.(3) bekezdése a következőket tartalmazza:

„A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A 14. évét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.”

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30) NM rendelet(továbbiakban: Rendelet) 52.§.(3)b) pontja szerint”, együttes elhelyezést és ellátást biztosítson az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára.

Az adott évben hatályos Költségvetési törvény 3. számú mellékletében pedig megtalálhatóak a normatíva igénylésének általános és speciális feltételei.

Az Ön levelében feltett kérdésre, az egyes gyermekek átmeneti gondozását biztosító ellátások közötti szakmai különbségeket is vizsgálni szükséges.

Mind a Gyvt., mind pedig a Rendelet gyűjtőfogalomként használja a gyermekek átmeneti gondozása kifejezést. A két idézett jogszabályhely is általános értelemben beszél a gyermekek átmeneti gondozásának megszervezéséről. Ugyanakkor különbséget kell tennünk az egyes ellátási formák között aszerint, milyen célból, időtartamra és okból lehetséges a szülő, vagy törvényes képviselő gondozása az adott ellátási formákban.

A hatályos szabályozás értelmében a helyettes szülői ellátás során a szülő befogadására nincs lehetőség. A gyermekek átmeneti gondozását, gyermekek átmeneti otthonában

biztosítva lehetőség van a szülő befogadására is, amennyiben a családtag jelenléte indokolt a gyermek egészséges fejlődése érdekében. Vagyis ha a gyermek speciális gondozást igényel betegsége, fogyatékossága azt indokoltá teszi, a szülő is részt vehet a gyermek gondozásában, felügyeletében, ahogy erről a jogszabály rendelkezik is:”45.§(3) (...) A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.” A szülő és gyermek együttes elhelyezésére és ellátására azonban elsősorban a családok átmeneti otthona hivatott, hiszen ott a szükség szerinti teljes körű ellátás biztosításával teljes családok, vagy egyedül álló szülők és gyermekük befogadására van lehetőség.

A jogalkotó szándéka szerint, a fent említett, döntően a gyermek speciális élethelyzetéből adódó szükségletek kielégítésére kíván lehetőséget adni, a szülő gyermekek átmeneti otthonába történő befogadásával, azonban a lehetőséget a gyermekek átmeneti gondozása fejezetben, mint általános érvényű rendelkezést szerepelteti. A gyermekek átmeneti otthonába befogadott szülő részt vesz a gyermek gondozásában, felügyeletében, ezzel olyan gondozási tevékenységet valósít meg, mellyel az otthon szakmai kapacitását részben tehermentesíti.

Fenti logikai sort követve a gyermekek átmeneti otthonának működtetője, a szülő otthonban tartózkodása következtében felmerülő költségek ellentételezésére személyi térítési díjat állapíthat meg, azonban lévén a gyermekek átmeneti otthonának, a fenti speciális esettől eltekintve nem feladata a szülő és gyermeke együttes gondozása

-hiszen arra a családok átmeneti otthona hivatott-, valamint ott a szülő maga is gondozási tevékenységet végez, álláspontunk szerint a szülő után normatív állami finanszírozást nem vehet igénybe.”

A jogszabályok értelmezési dilemmái is hozzájárultak ahhoz a kezdeményezéshez és javaslathoz, hogy a gyermekek átmeneti otthona 2011. július 1-től családok átmeneti otthonaként folytassa működését.

IV. A Pásztó Városi Gyámhivatal 2011. éves tevékenysége

A Pásztó Városi Gyámhivatal feladat és hatáskörét 2007. január 01. napjától a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet 4. – 12. § rendelkezései szabják meg. A jogszabályban telepített feladatokat a gyámhivatal Pásztó városban és a vonzáskörzet 25 településén látja el.

A gyámhivatal szakmai irányítását 2011. január 01.-től a Nógrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala végzi.

A gyámhivatal a Pásztó Város Polgármesteri Hivatal Városkörzeti Hatósági és Igazgatási Osztály részeként önállóan telepített jogkörben három fő ügyintéző – 2011. október hónaptól nyugdíjazás miatt már csak két fő ügyintéző - ügykör szerinti megosztásban látja el, a szakterületre vonatkozóan önálló kiadmányozási joggal a gyámhivatali feladatokat.

A várható szervezeti változások – járási hivatal - miatt átmenetileg két fő ügyintéző látja el helyettesítéssel, előre láthatólag 2013. január 1.-ig a gyámhivatali feladatokat, ami igen nagy terhet ró rájuk.

2008. április 01. napjától nincs önálló ügykezelő a gyámhivatalban, így az ügyintézők ezen tevékenységet is ellátják.

A gyámhivatal tárgyi feltételei ugyan nem tökéletesek, de megfelelőek.

Az irodai bútorok és a számítógépek biztosítják az ügyintézők hatékony, pontos, gyors ügyintézését. A gyámhivatal egyéb eszközellátottsága hiányos, szükség lenne egy kisebb teljesítményű fénymásolóra, iratmegsemmisítőre, FAX-os telefonra.

A gyámhivatal 2011. évi ügyiratforgalma 2771, ebből főszámon 515, alszámon 2256. A gyámhivatal 2011. évben 524 érdemi döntést és 1073 végzést hozott. A döntések ellen jogorvoslati kérelem egy esetben sem volt. Ezen tény az ügyfelek megelégedettségének jelzése, illetve a jogalkalmazás során színvonalas szakmai munkavégzést tükröz.

A hatályos jogszabályban előírt törvényes elintézési határidő 30 nap, ami az ügyintézésben valamennyi ügykör területén megtartott volt.

A 2009. október 1.-től hatályos Ket. rendelkezések értelmében jelentősen megnőtt a gyámhivatali eljárások során hozott végzések száma. A Ket. a végzések tartalmi követelményeit kötelezően előírja, amire több időt kell fordítani, mint egy udvarias hangú levél elkészítésére.

A gyámhivatal feladatai ellátásában változatlanul jól kiépített kapcsolattalrendszerrel együttműködve dolgozik. A munkavégzésben elengedhetetlen a jó együttműködés a teljesség

igénye nélkül, pl. a szakszolgálatokkal és azok intézményeivel, jegyzői hatáskörökkel, gyermekjóléti szolgálatokkal, gyermekjogi, betegjogi képviselőkkel, ügyvédekkel, bíróságokkal, ügyészséggel, közjegyzővel, önálló bírósági végrehajtókkal stb.

2011. évben a Nógrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala nem rendelt el célellenőrzést gyámhivatalunknál. A gyámhivatal munkájának minőségéről és mennyiségéről, több ügycsoportra vonatkozó adatkérésessel tájékozódott.

A Pásztó Városi Gyámhivatal a beszámolási időszakban feladatai ellátásában a gyámhatósági munkára érvényes hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően, a tényállás alapos, mindenre kiterjedő feltárásával tevékenykedett, illetve hozta meg döntéseit.

V. Beszámoló a jegyzői hatáskörű gyámügyi igazgatásról:

1. Pénzbeni és természetbeni ellátások

A település demográfiai mutatója 0-18 éves korosztályról:

Kor	Fő
0-2 éves	257
3-5 éves	224
6-14 éves	713
15-18 éves	436

2011. évben átlagosan 457 kiskorú gyermek és 48 nagykorú gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, mely nem pénzbeli támogatás. Fenti természetbeni támogatási formában részesülők 36% a 7-14 éves korosztályba, 29 % a 0-6 éves korosztályba, 26 % a 15-18 éves korosztályba, míg a fennmaradó rész 9% a 18 év feletti korosztályba tartozik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 2011. augusztus hónapban 503 gyermek volt jogosult a törvényben előírt egyszeri pénzbeli támogatásra, melynek összege – gyermekenként 5.800 Ft. – összesen 2.917.400 Ft., valamint 2011. november hónapban szintén ebben a támogatási formában 506 gyermek 2.934.800 Ft-os összegben. Ez a támogatás teljes egészében állami pénz.

Az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül és a szülői felügyeletet gyakorló szülő(i) nyilatkozik(nak) arról, hogy gyermekének 3 éves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, óvodáztatási támogatásra jogosult.

A támogatás iránt kérelmet kell benyújtani, további feltétel még a rendszeres óvodába járás.

A támogatás összege első alkalommal 20.000.- a továbbiakban 10.000 Ft. Évente két alkalommal részesülhetnek e támogatási formában.

2011. júniusában 10 fő, 2011. decemberében 6 fő gyermek részesült a támogatásban.

A jogosultsági feltételek fennállása esetén a gyermek tankötelezettségének megkezdéséig jogosult a megállapított támogatásra.

Elutasított kérelmek száma: 1. Az elutasítás oka az óvoda igazolása alapján nem felelt meg a feltételeknek.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 378 fő részesült. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra fordított összeg 2011. évben 1. 379. 500 Ft.

Ebből az összegből természetbeni juttatásként adott támogatás összege 140. 000 Ft.

Természetbeni juttatásként adott támogatás, térítési díj hátralékok rendezése, rászorult családoknak élelmiszercsomag, illetve az igen hideg téli időjárásra tekintettel tűzifa formájában valósult meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt benyújtott kérelem 5 esetben került elutasításra magasabb egy főre jutó havi nettó jövedelem miatt.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem 4 alkalommal lett elutasítva, szintén magasabb egy főre jutó havi nettó jövedelem miatt, illetve a helyi rendelet szerint nyújtható támogatási összeget meghaladó támogatás miatt.

A gyermekétkeztetést az oktatási intézmények (iskola, óvoda) bonyolítják. A kedvezményben részesülők száma: 505 fő (átlagosan)

A kedvezményt az egy főre jutó havi nettó jövedelem alapján lehet megállapítani. Ha a gyermeket egyedülálló szülő gondozza, a gyermek tartós beteg, a gyermek nagykorúvá vált, akkor az öregségi nyugdíjminimum 140 %-át - azaz 2011-ben 39.900 Ft-ot - egyéb esetben a 130 %-át - azaz 2011-ben 37.050 Ft-ot – nem haladhatja meg az egy főre jutó havi nettó jövedelem.

A kérelmek oka egyértelműen az alacsony jövedelem a családokban.

2. Beszámoló a jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedésekről:

Ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás nem biztosított és a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti a jegyző a veszélyeztetettség mértékétől függően hatósági intézkedést tesz.

A jegyzői hatósági intézkedések megtétele előtt fontos, kiemelt szerepe van a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódóan a jelzőrendszer tagjainak abban az esetben, ha a gyermek veszélyeztetettségét észlelik, illetve a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése szükséges.

2011. évben a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 158 fő. Az okok közül kiemelkedő az anyagiak miatt veszélyeztetettek, akik aránya 68 %, míg környezeti és magatartásbeli okból ez az arány 22 % egészségügyi okból (lakáskörülmények miatt) veszélyeztetettek aránya 10%.

Védelembe vételi eljárásra 26 esetben került sor, elsősorban igazolatlan órai mulasztás, illetve szabálysértések elkövetése miatti jelzések kapcsán (tankötelezettség elmulasztás, engedély nélküli vezetés, garázdaság, stb.) indult eljárás. A jelzések az oktatási intézményektől, a szabálysértési előadótól, rendőrségtől érkeztek. 12 esetben végzéssel megszüntette az eljárást a gyámhatóság, mivel a szabálysértést elkövetett kiskorúak, illetve a jelzések kapcsán érintett gyermekek, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat jelzése szerint nem veszélyeztetettek, így hatósági intézkedésre nem volt szükség.

14 esetben a védelembe vételi eljárás során, tárgyalás megtartására is sor került, melyen részt vett az érintett kiskorú, a törvényes képviselője, a családgondozó, valamint esetenként az oktatási intézmény képviselője.

Védelembe vétel, illetve védelembe vétel fenntartás 14 esetben történt, ami 19 kiskorú gyermeket érintett.

- 7 gyermek esetében a nem megfelelő higiénia, rossz lakáskörülmények miatt,
- 12 gyermek esetében tankötelezettség elmulasztása miatt került sor védelembe vételre, valamint az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére.

Védelembe vétel megszüntetés 6 esetben történt, mely 8 gyermeket érintett, mivel a védelembe vétel okául szolgáló veszélyeztető körülmények megszűntek.

A 18 éves korig tartó tankötelezettség miatt egyre több probléma van az igazolatlan órai mulasztások miatt, mely elsősorban a 14 év feletti gyermekeket érinti. A gyámhatósághoz sok megkeresés érkezik az oktatási intézményektől, valamint a szabálysértési hatóságtól.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény, valamint a

gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a hátrányos helyzetű gyermekek tankötelezettség – teljesítésének előmozdítása és a szülői felelősség erősítése érdekében módosult.

A tankötelezettség mulasztásával összefüggő rendelkezések értelmében, a tanköteles gyermek 10 óra igazolatlan hiányzását követően, az oktatási intézmény igazgatójának jelzése után a jegyző végzéssel felhívja a szülő figyelmét, az 50 órát meghaladó hiányzás következményeire.

2011. évben a gyámhatóság ilyen jellegű végzést 35 esetben hozott.

Amennyiben az igazolatlan hiányzások óraszámja eléri az ötvenet, az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését és védelembe vétel alatt nem álló gyermek esetében, a védelembe vételt mérlegelés nélkül, kötelezően el kell rendelni.

2011-ben 11 alkalommal hozott határozatot az I. fokú gyámhatóság, 50 órát meghaladó mulasztás miatt.

2011. évben ideiglenes hatályú elhelyezésre 1 esetben került sor. A kiskorú adott évben történt védelembe vétele (50 órát meghaladó órai mulasztás miatt) nem vezetett eredményre. A gyermek önmagát és környezetét is súlyosan veszélyeztette magatartásával, ezért egyedüli megoldásnak az ideiglenes hatályú elhelyezés bizonyult.

A felülvizsgálati eljárás során a Városi Gyámhivatal úgy ítélte meg, hogy a gyermek átmeneti nevelésbe vétele indokolt.

2011. 12. 31-én az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermekek létszáma 9 fő. Tárgyévben a jegyző által felvett teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat száma: 4.

2011. évben a 331/2006.(XII.23.) Korm. rendelet 3.§. c) pontja alapján gyámsági/gondnoksági leltár felvétel 8 esetben történt.

Jegyző feladata a 20/1997.(II.13.) Korm. rendelet 12/4.§-a alapján a hátrányos helyzetű illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók nyilvántartása, ami a védelembevétel elrendeléséről, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg készített tájékoztatás és adatlap kitöltés alapján történhet.

A védelembe vett, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek akkor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek, ha a szülei legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányaikat fejezték be sikeresen. 2011. december 31-én az összesített adatlapok szerint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 98 fő.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok jobb ellátását segíti elő ezen feladatok ellátására kötelezettek, illetve érintettek közötti kapcsolaterősítés. A jelzőrendszer tagjainak megfelelő időbeli jelzése, kérése – ami az utóbbi időben mindinkább jellemzőbb – a megelőzés fontos eszközévé vált.

A Pásztói Rendőrkapitányság, valamint Pásztó Város Jegyzője és Pásztó Város Gyámhivatala között a családon belüli erőszak kezelésével, megelőzésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos feladatok végrehajtására létrejött együttműködési megállapodás a gyámügy kiemelt területén segítette elő az eredményes munkavégzést.

A Pásztói Polgárőrség fő feladatai között határozta meg egyebek mellett a gyermek és ifjúság védelmét a fejlődésükre káros hatásoktól.

3. Bűnmegelőzési feladatok

Rendőrség által a gyermekjóléti szolgálat felé intézett jelzések száma 2011 évben: 1 eset – volt.

Az elkövetett bűncselekményben 2 gyermek volt érintett, a Szolgálat a gyermekeket alapellátásba vette. Gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény 2011. évben nem történt. Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményről 2011-ben nem kaptunk jelzést.

A Pásztói Rendőrkapitányság, valamint Pásztó Város Jegyzője és Gyámhivatala közt létrejött „A családon belüli erőszak kezelésével, megelőzésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos feladatok végrehajtásáról” létrejött megállapodás szerint a rendőrhatalóság akkor is jelzéssel él, ha a családon belüli erőszaknak a gyermek „csak” tanúja volt.

A Pásztói Rendőrkapitányság a DADA program keretében a település általános iskoláiban a 3. osztályos és 7. osztályos gyermekeknek a korukat érintő és koruknak megfelelő bűnmegelőzési, drog prevenció, közlekedés-biztonsági előadásokat tartott.

A Pásztói Rendőrkapitányság az ÁLLAMPOLGÁR + RENDŐRSÉG = PARTNER program keretén belül „bűnmegelőzési tábor” rendezett 2011. júliusában, a 2010-es évhez hasonlóan. A program célja a jövő rendőri képének kialakítása volt helyi viszonylatban, a lakosok szubjektív biztonságérzetének növelése, preventív tevékenység, az áldozattá válás megelőzése, „közösségi bűnmegelőzés, mint összetársadalmi feladat” szemléletmód kialakítása. A tábor programja részben a D.A.D.A. programra épül, valamint igyekszik kiaknázni a helyi Közbiztonsági Egyeztető Fórum kapcsán kötött együttműködési megállapodások adta lehetőségeket.

4. Civil szervezetek a feladatellátásban

2006. június 3-án nyitotta meg a kapuit Pásztón a Művelődési Központban a Pásztói Ifjúsági Klub (PIK).

A PIK a pásztói és városrészi fiatalok délutáni, hétfégi szabadidejének eltöltésében nyújt segítséget. Hétközben kb. 100-120 gyermek és fiatal veszi igénybe az intézményt amatőr csoportok, klubok tagjaként. Ifjúsági Műhely, Film Klub, Harry Potter Klub, stb. működik a keretein belül. Programjaik között szerepel Duma Party (fiatalokat érintő általános kérdések), Mikulás Party, Activity Bajnokság, Kreatív Est, Zenei Vetélkedő, Filmes vetélkedő.

A PIK- ben új lehetőség a „HELP- tanulást segítő program”, mely a felső tagozatosok korrepetálását tűzte ki célul minden tantárgyból.

A Kölyök vár program keretein belül kézműves foglalkozás, vetélkedők, társasjáték, biliárd, csocsó, internet, stb. is lehetőség nyílik a gyermekek részére a hasznos időtöltésre. A programok egészen az óvodás korú gyermekektől a középiskolás fiatalokig minden igényt kielégítenek. A PIK fontos szerepet játszik a gyermekek értékrendjének kialakításában, valamint a szabadidejük tartalmas, élményekkel teli eltöltésében.

A 2011. március 21-én megtartott Helyi Közbiztonsági Egyeztető Fórumon megállapodtak abban, hogy még nagyobb szerep hárul a fórum tagjaira a közbiztonság javítását szolgáló információk áramlásában, cseréjében, a bűn- és baleset-megelőzési tevékenységben, az ilyen jellegű programok folytatásában.

Határozati javaslat:

Pásztó Város Önkormányzata megtárgyalta a 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékeléséről szóló előterjesztést, azt elfogadja és annak alapján az alábbi feladatokat határozza meg.

1. A gyermekjóléti jelzőrendszer tagjai szervezzék meg 2012. évben a nyári gyermekétkeztetést.
2. Törekedni kell a városban működő szórakozóhelyek gyakoribb ellenőrzésére. Különös tekintettel az alábbi vendéglátó-ipari létesítményekre: Ágasvár söröző (P. Sport út) , Elek söröző, Non Stop kocsma, Club Miami (Fő út).
3. Keresni kell annak lehetőségét, hogy az iskolai sportlétesítményeket szorgalmi időn túl is lehessen használni.

Felelős: érintett intézmények vezetői

Határidő: folyamatosan, ill. értelemszerűen

4. E határozat hatályba lépésével egyidejűleg a 97/2011./IV.28/ számú határozat hatályát veszti.

2012. május 16.

Bartus László
Intézményirányítási és
Szociális Osztály Vezetője

Szabóné Bózsár Éva
Városközzeti Hatósági
Osztály Vezetője

Odlerné Tiszovszki Mária
Területi Gondozási Központ
Vezetője

Határozati javaslat törvényes!

Dr.Tasi Borbála
Címzetes főjegyző